

Dokument nr. 15:5

(2002-2003)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 81

Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland

Besvart 14. november 2002 av olje- og energiminister Einar Steensnæs

Spørsmål:

«Energiselskapet Lyse har fått konsesjon for bygging av gassrør over Boknafjorden til ein kostnad på ca. 500 mill. kr. Dimensjonen og kostnaden på dette røret vil føre til at behovet for mange fossilgasskunder blir stort. Det vil i sin tur presse bort andre meir miljøvennlege alternativer. Dette er det alle-reie dømme på.

Korleis vil statsråden sørje for at dette prosjektet, eventuelt andre prosjekt, ikkje riv grunnlaget bort frå vår vedteke klimapolitikk i Innst. S. nr. 240 (2001-2002)?»

GRUNNGJEVING:

Viser til Regjeringa si målsetting i høve til alternativ fornybar energi og statsråden sine mange klare og tydelege uttale om ein offensiv norsk klimapolitikk, ikkje minst i samband med internasjonale klimakonferansar samt til Innst. S. nr. 240 (2001-2002), og til dømes desse merknadene:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ser alvoret i miljøproblemet konvensjonen og protokollen er ment å adressere, og slutter seg derfor til Regjeringens ambisjon om en offensiv nasjonal klimapolitikk. Dette er ikke minst viktig på grunn av det moralske aspektet ved klimaproblematikken.

Flertallet slutter seg til Regjeringens vurdering av at klimaproblemet er nært knyttet til nord/sør-problematikken ved at de rike landene til nå har stått for det meste av klimautslippene, mens det er de fattigste landene som vil bli hardest rammet av tidlige klimaendringer. Flertallet viser til at det derfor er en stor utfor-

dring for verdenssamfunnet å bidra til utvikling i de fattige landene innenfor en forsvarlig ramme for verdens klimagassutslipp."

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringen mener det er viktig å legge til rette for nye løsninger både når det gjelder produksjon og forbruk av energi. Et viktig tiltak for å endre sammensetningen av energiforbruket er å få til en konvertering av oppvarming med fossile energikilder til oppvarming med nye fornybare energikilder. Flertallet slutter seg derfor til at det må utarbeides en strategi for hvordan en slik konvertering kan foregå."

Svar:

Regjeringa har ein klimapolitikk som legg vekt på å nytte verkemidlar som går på tvers av sektorar. Samstundes legg me vekt på at dei enkelte sektorane skal sette i verk tiltak innan sitt eige område.

Lat meg seie litt om den overordna klimapolitikken og kva den tyder for bruken av naturgass først. Det kan være mogleg å redusere utslipp til luft ved å gå over til naturgass frå meir forureinande energikjelder. Utslepp kan og reduserast gjennom meir effektiv energibruk, reinsing, bruk av fornybare energikjelder og internasjonal handel med kvotar. Den generelle klimapolitikken er derfor særskild viktig og i satsinga på gass og høvet til andre tiltak på energisektoren. I storingsmeldinga om bruk av naturgass heiter det:

"Dagens fritak for CO₂-avgift innebærer en lavere verdsetting av miljøet ved bruk av gass enn ved bruk av brensler som er pålagt slike avgifter. Etter 2005 vil ordningen med fritak av CO₂-avgift for gass oppheves og erstattes av kvoteplikt for CO₂, jf. tilleggsmeldin-

gen til Klimameldingen. Dette er i tråd med prinsippene for en kostnadseffektiv virkemiddelbruk i miljøpolitikken."

Når det gjeld den særlege oppfølginga av klimautfordringane i energisektoren, vil eg peike på fleire område.

I klimameldinga som det vert vist til i spørsmålet vart det gjort klart at Regjeringa vil utforma ein eigen strategi for konvertering av oljefyring til bruk av ny fornybar energi. Stønad til auka energiutnytting av avfall som elles ville gått til deponi, er òg eit særskilt tiltak i sektoren.

Politikken for omlegging av energibruk og produksjon vart fremma under Bondevik I. Stortinget slutta seg til ein slik omlegging gjennom handsaminga av St.meld. nr. 29 (1998-1999) om energipolitikken, jf. Innst. S. nr. 122 (1999-2000). Stortinget gjorde det klart at naturgass skulle vere ein del av politikken for omlegging.

I samband med arbeidet for omlegging av energibruk og produksjon er det naudsynt å ta innover seg at forholda varierer frå landsel til landsel, mellom ulike typar bygningar. Lønnsemda ved vannboren varme er best i kalde deler av landet med lang fyringsseksjon og i store bygg. I nye bygg står ein mykje friare

til å velje energiopplegg enn i eksisterande bygg. Fjernvarme er mest aktuelt i tettbygd område. Ressursgrunnlaget for nytting av fornybare energikjelder varierer òg. Likeins varierer grunnlaget for å ta i bruk naturgass mykje frå landsdel til landsdel. Difor kan ein få fordelingsproblem og samfunnsøkonomiske tap om ein pålegg dei same løysingane over alt. Valet mellom dei ulike konkrete løysingane må gjerast lokalt. Dei sentrale styresmaktenes rolle må vere å angje retninga for utviklinga, og stimulera til ei omlegging på brei basis. Dette var budskapet i stortingsmeldinga om energipolitikken, og det vert understreka igjen i St.meld. nr. 9 (2002-2003) om innanlands bruk av naturgass mv.

På bakgrunn av at naturgass og fornybare energikjelder kan kome i konkurranse enkelte stader har Regjeringa lagt opp til ei viss koordinering av statens satsing. Det er bakgrunnen for at vi har foreslått å legge forvaltinga av stønad til infrastruktur for naturgass til Enova. I stortingsmeldinga om innanlands bruk av gass vert det vidare vist til at reguleringane til NVE òg verkar inn på konkurransen mellom energigiberarar. NVE skal analysere korleis naturgassen kan spele saman med andre energigiberarar, og korleis rammene verkar inn på konkurransen.

SPØRSMÅL NR. 82

Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui

Besvart 14. november 2002 av helseminister Dagfinn Høybråten

Spørsmål:

«Foreldre som har barn som skal opereres eller ligger på Rikshospitalet over tid, har nå anledning til å bo på det nye sykehotellet ved siden av Rikshospitalet. Disse foreldrene har rett til ved lov å være i nærheten av sine barn.

Hvem betaler for hotelloppholdet?»

Svar:

Etter pasientrettighetsloven § 6-2 har barn normalt rett til samvær med minst én av foreldrene under hele oppholdet i en helseinstitusjon.

Med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven § 3-6 ble det 1. desember 2000 fastsatt en egen forskrift om barns opphold i helseinstitusjon. Forskriften vedlegges til orientering.

Etter § 6 i forskriften har barn rett til å ha minst én av foreldrene hos seg under institusjonsoppholdet.

Ved alvorlig/livstruende sykdom skal begge foreldrene få være hos barnet. Som oftest er det bare aktuelt at én av foreldrene er tilstede under opphold i institusjon, men er det et ønske fra foreldrene eller fra barnet, bør begge foreldrene få anledning til å være hos barnet.

Etter § 8 i forskriften skal *den ene* av foreldrene som er hos barnet, få tilbud om overnatting i institusjonen, fortrinnsvis i nærheten av barnet. Dersom det ikke er mulig å tilby overnatting i institusjonen, skal institusjonen dekke utgifter til overnatting i pasienthotell, hotell/pensjonat e.l. etter institusjonens anvisning.

Dersom begge foreldrene er tilstede under opphold i institusjon, er det opp til institusjonen å avgjøre om den skal dekke utgifter til overnatting i pasienthotell, hotell/pensjonat e.l. for *begge* foreldrene.

Når det gjelder utgifter til kost i forbindelse med

foreldres opphold i institusjon, skal begge foreldrene som er hos barnet få mat i institusjonen til de prisene som personalet betaler i personalets kantine.

Dersom foreldrene pga. barnets sykdom oppholder seg i institusjonen sammen med barnet store deler av døgnet, skal minst én av foreldrene få gratis mat av institusjonen. Ved alvorlig/livstruende sykdom gjelder dette begge foreldrene. Bestemmelsen tar sikte på å støtte foreldre i situasjoner hvor de på grunn av barnets sykdom er sammen med barnet i institusjonen store deler av døgnet for å kunne ha tilsyn med barnet og delta i den daglige pleie og omsorg, og derfor ikke har anledning til å reise hjem eller spise andre steder.

Folketrygden dekker ikke oppholdsutgifter (kost

og overnatting) for pasienter eller ledsager ved opphold i pasient- eller sykehotell i forbindelse med behandling i sykehus eller i spesialisthelsetjenesten for øvrig.

Barn er i forbindelse med ovenfor nevnte forhold å forstå som personer under 18 år.

Vedlegg til svar:

Forskrift fra Helsedepartementet om barns opphold i helseinstitusjon.

Internett:

<http://www.lovdato.no/for/sf/hd/hd-20001201-1217.html>

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Inge Ryan

Besvart 14. november 2002 av helseminister Dagfinn Høybråten

Spørsmål:

«Vil departementet hindre etablering av nye rehabiliteringstilbud ved å unnlate å godkjenne nye institusjoner for trygdefinansiering i overgangsperioden fram til helseforetakene disponerer alle midlene til opptrening, og vil henvisning til spesialisert rehabilitering fra primærlegene i framtiden bli finansiert av de midler som stilles til disposisjon for foretakene?»

BEGRUNNELSE:

I statsrådens svar av 30. oktober 2002 på spørsmål nr. 35, opplyses at godkjenningsordningen for opptreningsinstitusjonene skal gjelde ut overgangsperioden, og at den skal vurderes etter denne tid. Tidligere har man i departementet ikke villet vurdere godkjenning av nye institusjoner før ny finansieringsordning er på plass. Fram til 2007 vil inntektene til opptreningsinstitusjonene komme fra foretakene, folketrygden og litt fra andre. I overgangsperioden til 2007 vil institusjoner som ikke er godkjent for trygdefinansiering derfor kunne ha et dårligere finansieringsgrunnlag for den delen som ikke bestilles fra foretaket.

Nå skal foretakene inngå avtaler med opptreningsinstitusjoner som best er i stand til å dekke deres behov. Det må forventes at foretakene søker kvalitet

på sine tilbud. Hvis det fortsatt ikke godkjennes nye institusjoner de neste fire årene, vil det hindre utviklingen av tilbud som er tilpasset foretakene sine behov, men som samtidig i overgangsperioden trenger inntekter fra trygdesystemet. Dette vil også være institusjoner som er myntet på interkommunalt samarbeid om opptrening og rehabilitering.

Svar:

Kommuner og regionale helseforetak har ansvar for å yte rehabiliteringstilbud til de pasienter eller brukere som har behov for det. Både innenfor spesialisthelsetjenesten og i kommunene kan det være behov for å styrke rehabiliteringstjenesten, bl.a. ved å etablere nye tilbud. Hvorvidt det er behov for nye institusjoner generelt og nye opptreningsinstitusjoner spesielt, må de regionale helseforetakene vurdere. Det har så langt vært uklart hvorvidt det er behov for flere opptreningsinstitusjoner. Dersom de regionale helseforetakene finner at det er behov for flere opptreningsinstitusjoner, vil ikke departementet hindre slik etablering i overgangsperioden dersom forskriftens krav er oppfylt, og dersom bevilgningen gir rom for det.

Tilbud til pasienter som er henvist fra primærlege til spesialisert rehabilitering vil i framtiden bli finansiert av de regionale helseforetakene. I dag er spesialisert rehabilitering som inngår i de regionale helse-

foretakenes virksomhet, finansiert av de regionale helseforetakene, som andre spesialisthelsetjenester. Tilbudet i opptreningsinstitusjoner og helsesportsentrene forutsettes å bli finansiert av de regionale helseforetakene etter overgangsordningen. De midler som i dag er bevilget over trygdebudsjettet til disse tilbudene vil bli stilt til rådighet for de regionale helseforetakene. Dette innebærer at tilbudet til de pasienter

som blir henvist til spesialiserte rehabiliteringstiltak som ytes av disse institusjonene vil bli finansiert av de midler som stilles til disposisjon for foretakene. Det er opp til de regionale helseforetakene å vurdere om det i tillegg er ønskelig å styrke disse tjenestene over egne budsjetter i forbindelse med inngåelse av avtaler.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Morten Lund

Besvart 14. november 2002 av finansminister Per-Kristian Foss

Spørsmål:

«Jeg viser til mitt spørsmål til finansministeren datert 24. oktober 2002 og svar til dette datert 30. oktober 2002. Samtidig vises det til spørsmål fra representanten Karstein Hansen til finansministeren, med svar fra finansministeren datert 6. november. Spørsmålene gjelder samme sak.

Hvorfor var det holdt tilbake opplysninger om brev fra Skattedirektoratet datert 5. oktober 2002 i statsrådens svar til meg datert 30. oktober 2002?»

Svar:

Svar til stortingsrepresentant Karstein Hansen inneholder beklageligvis en feil datohenvisning når det gjelder brevet fra Skattedirektoratet. Dette brevet er ikke datert 5. oktober 2002, men 5. november 2002. Brevet er med andre ord datert etter mitt svar til deg 30. oktober 2002.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Steinar Bastesen

Besvart 15. november 2002 av fiskeriminister Svein Ludvigsen

Spørsmål:

«Det har lenge vært etterlyst forgang i arbeidet med utredningen vedrørende fjerningen av samordningsregelen mellom fiskerpensjonen og folketrygden. Det er mange som finner det uheldig at personer som har betalt inn til pensjonskassen og de som ikke har betalt inn, sidestilles.

Hvorledes står arbeidet i forhold til samordningsregelen i fiskerpensjonen og folketrygden, og når kan vi forvente at arbeidet blir avsluttet?»

Svar:

Ved kgl.res. av 14. september 2001 ble det oppnevnt et offentlig utvalg som skal vurdere pensjons-

trygden for fiskere. Utvalget er gitt frist til 31. desember 2002 med å legge fram sin utredning.

Utvalgets mandat er å utrede og vurdere fiskerpensjonen etter følgende alternativer:

A. En fortsettelse av dagens sosiale og statsgaranterte ordning.

B. En fondsbasert ordning med opptjening av individuelle rettigheter.

Utvalget skal legge til grunn at fiskerpensjonen fortsatt skal være en tidlig pensjonsordning fra fylte 60 til 67 år, og at den skal finansieres av næringen selv.

Ved utredning av alternativ A skal utvalget vurdere eventuelle endringer i samordningen med uføre-

pensjonen fra folketrygden mv. og om det bør innføres inntektsprøving av pensjonene. Eventuelle endringer må ikke føre til at statens garantiansvar utvides.

Ved utredning av alternativ B skal utvalget vurdere om omsetningsavgift på fisk fortsatt skal inngå i finansieringen av fiskerpensjonen, og hvordan dette i så fall kan tilpasses en ordning med opptjening av individuelle rettigheter.

I forhold til spørsmålsstillers anførsel om at man-

ge finner det uheldig at personer som ikke har betalt inn premie til pensjonstrygden sidestilles med de som har betalt, skal bemerkes at pensjonsordningen er obligatorisk for fiskere på fiskermanntallets blad B, og at unnlatelse av å innbetale pensjonspremie gir grunnlag for rettslig inndrivelse. Hvis fordringen på pensjonspremie ikke kan innfordres vil fiskeren heller ikke få godskrevet den perioden det ikke er betalt for ved beregning av pensjonsytelsen.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Heikki Holmås

Besvart 18. november 2002 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet

Spørsmål:

«I Bergen er det på tale at Studentsamskipnaden kjøper gamle kontorlokaler sentralt i universitetsområdet for å omdanne disse til studentboliger. Grunnet kostnader knyttet til rehabilitering og tomtekostnader vil prosjektet trolig komme til å overskride kostnadsrammene for studentboliger.

Er det aktuelt å øke kostnadsrammene for bygging av studentboliger ytterligere i byene, eventuelt gi dispensasjon i enkeltprosjekter?»

BEGRUNNELSE:

I Oslo klarte man å få til en utvikling av siloen på Kuba ved en kombinasjon av tilskudd til studentboliger og byfornyelsestilskudd. Posten til byfornyelse og kvalitetstilskudd på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett er bortimot halvert og prioriteres til kvalitetstilskudd. En liknende løsning som i Oslo er derfor ikke aktuell. Når gamle bygninger skal overtas og rehabiliteres til studentboliger, kan det derfor være nødvendig å finne nye løsninger for å få finansiert prosjektet.

En slik løsning kan være å heve kostnadsrammene generelt, eller i enkeltprosjekter. I dette tilfellet er det saken i Bergen.

Svar:

I 2001 valgte departementet å heve kostnadsgrensen for tilskudd til studentboliger fra 350 000 kr til 500 000 kr pr. enhet i Bergen og Trondheim. Dette er samme kostnadsgrense som gjelder for Oslo.

Tilskudd til bygging av studentboliger er et utdanningspolitisk virkemiddel for å sikre bygging av studentboliger og at studentene får et rimelig botilbud. Jeg vil understreke at høyere kostnadsgrenser medfører høyere husleie for studentene. Videre innebærer det innenfor bevilgningen til studentboligbygging realisering av færre studentboliger.

Jeg anser det som en viktig del av studentboligbyggingen at byggekostnadene holdes på et rimelig nivå av hensyn til studentenes økonomi, og at det innenfor bevilgningen kan realiseres flest mulig nye boliger for studenter. Siden kostnadsgrensen i de store byene nylig er hevet, ser jeg ikke grunnlag for å heve denne kostnadsgrensen ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 87**Innlevert 8. november 2002 av stortingsrepresentant Heikki Holmås****Besvart 18. november 2002 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet****Spørsmål:**

«Statsministeren har lansert en nulltoleransestrategi overfor mobbing i skolen og invitert frivillige organisasjoner til å delta i kampen mot mobbing.

Hva er da begrunnelsen for at Regjeringen ikke har villet bevilge driftsmidler til den eneste organisasjonen av foreldre til mobbeofre?»

Svar:

Jeg viser til brev av 8. november 2002 om avslag på støtte til driftsmidler til organisasjonen Anonyme Foreldre Av Mobbeofre (AFAM).

Arbeidet mot mobbing, vold og rasisme er en prioritert oppgave for Regjeringen. Derfor har Regjeringen sammen med Barneombudet, Kommunenes Sentralforbund, Foreldreutvalget for grunnskolen og Utdanningsforbundet undertegnet et manifest hvor vi alle har forpliktet oss til å medvirke aktivt i arbeidet mot mobbing i skolen.

Jeg har iverksatt flere tiltak i arbeidet mot mobbing. Opplæringsloven er endret for å bedre elevenes læringsmiljø, og for å tydeliggjøre de voksnes plikt til å gripe inn mot mobbing. Innføringen av Olweus-gruppens tiltaksprogram mot mobbing og antisosial atferd er forsert. Jeg vil at arbeidet for et godt læringsmiljø skal være preget av helhet, langsiktighet og sammenheng, og at det legges vekt på samarbeid

og samordning mellom tiltak og programmer og mellom nasjonale, regionale og lokale parter. Derfor blir arbeidet koordinert om Læringssenteret.

Når det gjelder spørsmålet om driftsstøtte til AFAM, har det aldri vært gitt noen løfter om slik generell driftsstøtte. Organisasjonen fikk en oppstartstøtte på 45 000 kr for 2000 og 50 000 kr for 2001. Derfor fikk AFAM allerede i november 2001 et brev fra departementet, der det ble opplyst at "vi finner ikke å kunne bevilge ytterligere midler til den videre drift av foreningens arbeid". AFAM har også, etter søknad høsten 2002, fått 40 000 kr som engangsstøtte til omorganisering av foreningen.

Derimot har det hele tiden vært klart at AFAM kan søke departementet om midler til konkrete prosjekter for et bedre skolemiljø på linje med andre frivillige organisasjoner. AFAM gjennomførte f.eks. i 2001 et nordisk foreldreseminar, som departementet støttet med 72 000 kr.

Samarbeidet med foreldrene er viktig i dette arbeidet. Når organisasjoner som AFAM ikke får noen årlig generell driftsstøtte, så har det også sammenheng med at departementet har et rådgivende organ, Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG). FUG har utstrakt kontakt med foreldre over hele landet, og gir veiledning og råd i svært mange mobbesaker hvert år. FUG er også, som nevnt, en av partene bak manifestet mot mobbing.

SPØRSMÅL NR. 88**Innlevert 11. november 2002 av stortingsrepresentant Kjetil Bjørklund****Besvart 18. november 2002 av forsvarsminister Kristin Krohn Devold****Spørsmål:**

«Statsministeren opplyser i brev til SV 1. november at Norge arbeider for forbud mot de typer klasebomber som ikke har effektive selvdestruksjonsmekanismer.

Har bombene CBU-87 og BL-755 som ble testet på Hjerfoss 7. oktober en slik selvdestruksjonsmekanisme, eller var de av den typen Norge ønsker forbud mot?»

Svar:

Bomber av typen CBU-87 og BL-755 er ikke utstyrt med selvdestruksjonsmekanisme.

SPØRSMÅL NR. 89**Innlevert 11. november 2002 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen****Besvart 15. november 2002 av helseminister Dagfinn Høybråten****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren foreta seg for å sikre voldtekts ofre et likeverdig tilbud i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Som en følge av handlingsplanen Vold mot kvinner ønsker fylkeslegen i Vestfold å få på plass et voldtektsmottak siden Vestfold er et fylke som ikke har noe akutt helsetilbud overhodet for voldtekts ofre. Nå viser det seg at dårlig kommuneøkonomi kan forhindre disse planene. Kommunaldirektør Cecilia Haglind i Tønsberg kommune mener voldtektsmottak bør være et statlig ansvar, og man innstiller derfor på ikke å bidra til prosjektet. Det er trolig at andre kommuner vil tenke på samme måte som kommuneadministrasjonen i Tønsberg. Erfaring tilsier at voldtekts ofre har følt at de ikke er blitt tilstrekkelig ivare tatt av den ordinære helsetjenesten, og SV mener det er ille dersom voldtekts ofre i Norge skal være prisgitt den til enhver tid rådende økonomiske situasjonen i kommunene. SV mener helseministeren, eventuelt i samarbeid med justisministeren, bør se nærmere på dette, og vi mener den nevnte handlingsplanen forplikter Regjeringen ekstra sterkt. Helseministeren bør dessuten snarest kontakte kommuner som måtte tenke i samme baner som Tønsberg kommune, og avklare hvorvidt mottak av voldtekts ofre er et statlig el-

ler kommunalt ansvar, og eventuelt se på mulighetene for et spleiselag tilsvarende ordningen for krisesentrene.

Svar:

Jeg er kjent med at det er ulikhet i tjenestene som tilbys voldtekts ofre i Norge i dag, og jeg ser det som viktig å bidra til at voldtekts ofre blir sikret en god oppfølging. Ikke minst er dette viktig for å forebygge utvikling av post traumatisk stress og forringet livskvalitet som følge av dette.

Av denne grunn har Helsedepartementet satt i gang et arbeid med å utrede helsetilbudet til voldtekts utsatte. Utredningen går ut på å kartlegge og vurdere både organisering og finansiering av eksisterende voldtektsmottak i Norge. Sosial- og helsedirektoratet har fått ansvar for dette, og gjennomfører utredningen i samarbeid med Kvinnevoldsutvalget, som er nedsatt av Justisdepartementet. Sosial- og helsedirektoratet vil i løpet av 2003 komme med anbefalinger både med hensyn til organisering og finansiering av voldtektsmottak.

For å sikre at vi etablerer en best mulig oppfølging av voldtekts ofre, vil jeg avvente anbefalinger fra denne utredningen før jeg tar stilling til hvorledes vi best kan bygge opp et likeverdig tilbud til voldtekts ofre i Norge.

SPØRSMÅL NR. 90**Innlevert 13. november 2002 av stortingsrepresentant Rune J. Skjælaaen****Besvart 19. november 2002 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet****Spørsmål:**

«Hvordan kan statsråden uttale at Norge er blant de land som bruker desidert mest ressurser på skolen, når statsråden ikke har oversikt over om tallene som brukes er sammenlignbare?»

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet stilte følgende spørsmål (spørsmål nr. 72 av 14. oktober 2002) til Finansdepartementet i forbindelse med budsjettbehandlingen som pågår i finanskomiteen:

"Hva er gjennomsnittlig utgifter til grunnskoleopplæring i Norge sammenlignet med tilsvarende utgifter i de nordiske land, England og Tyskland korrigert for utgifter til tilrettelagt spesialundervisning?"

Svaret som var utformet av Utdannings- og forskningsdepartementet, lyder som følger:

"Spesialundervisning og tilrettelagt undervisning organiseres på forskjellige måter i ulike land. I Norge er denne typen undervisning i høy grad integrert som en del av den vanlige undervisningen. Departementet har ikke tilgang på data om gjennomsnittlige utgifter

til grunnskoleopplæring korrigert for utgifter til tilrettelagt spesialundervisning."

For å kunne gjøre sammenligninger mellom ressursbruken til skole mellom de ulike land, må det benyttes sammenlignbare tall. I andre land er spesialskoler mer vanlig enn i Norge. Dette innebærer at skolene i disse landene ikke trenger å bruke så mye ressurser på tilrettelagt undervisning og spesialundervisning som Norge der en har valgt å ha en sterkere integrering i skolen.

For at sammenligningen skal bli riktig, må de totale ressurser brukt på tilrettelagt undervisning og spesialundervisning, regnes inn.

Svar:

Internasjonale data viser at Norge er blant de landene som bruker mest ressurser på skolen. Data i OECD-rapporten Education at a Glance (EaG) 2002 om kostnader til utdanningsinstitusjoner pr. elev viser at kun fire land (Danmark, Østerrike, Sveits og USA) bruker mer ressurser enn Norge på barnetrinnet, mens kun to land (Østerrike og Sveits) bruker mer på ungdomstrinnet. Ressursbruken er omregnet til dollar, og det er justert for kjøpekraftsparitet slik at tallene skal være sammenliknbare. Det blir videre lagt til grunn at den innrapporterte ressursbruken skal omfatte alle utdanningsinstitusjoner, jf. Annex 3 i EaG 2002. Departementet forstår dette slik at både

"ordinære" skoler og spesialskoler skal inkluderes i beregningene. Utgifter til spesialskoler i de land der dette finnes skal med andre ord være inkludert i rapporteringen til OECD, og inngår dermed i tallet som brukes i sammenlikningene. At vi i Norge ikke har lagt opp til en nasjonal rapportering som viser hva integreringen i seg selv koster, skal derfor ikke ha betydning for sammenlikningen av de internasjonale dataene. De internasjonale dataene om ressursbruk skal være sammenliknbare - uavhengig av om landene integrerer elever med særskilte behov eller har segregerte opplæringsløp for disse.

I motsetning til hva som ofte hevdes, er det ikke bare Norge som har en høy grad av integrering av elever med særskilte behov. Også andre OECD-land, som Island, Spania, Portugal, Hellas og Italia, har under 1 pst. av elevene med særskilte opplæringsbehov i segregerte opplæringsløp. Noen av disse landene ligger over gjennomsnittet for OECD med hensyn til kostnader, andre ligger under. Det er videre ikke gitt at det er billigere å ha ressurskrevende elever i spesialskoler. Et land som Sveits har f.eks. over 4 pst. av elevene i egne opplæringstilbud, og har likevel høyere kostnader i grunnskolen enn Norge. Det er store kostnadsvariasjoner mellom land med relativt lik grad av integrering. Det er derfor ikke slik at de land som har en høy grad av integrering også har systematisk høyere kostnader til utdanning.

SPØRSMÅL NR. 91

Innlevert 13. november 2002 av stortingsrepresentant Åsa Elvik

Besvart 21. november 2002 av fiskeriminister Svein Ludvigsen

Spørsmål:

«30. oktober 2002 vart det begjært konkurs ved Myre Fiskeindustri AS. 156 tilsette mista jobben sin. Ein jobbar no med å få nye eigarar på plass. Det er sjølv sagt vesentleg at råstoffet frå trålarane må vere grunnlag for vidare industriverksemd.

Er statsråden samd i at det er eit vesentleg poeng at trålarane og driftsselskapet bør seljast saman, og korleis vil han medverke til at eit resultatet av denne prosessen blir at råstoffet framleis blir foredla på Myre?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til spørsmål i spørjetimen 13. november 2002 om konkursen ved Myre Fiskeindustri AS. I

spørsmålet var det dessverre ein feil. Det er ikkje rett som det står i spørsmålet at Nordic Sea Holding har søkt om dispensasjon for leveringsforpliktingane til Øksnes. Dette er opplyst i eit brev frå Nordland fylkeskommune til Fiskeridepartementet datert 4. november 2002, men dette stemmer altså ikkje.

Statsråden gjekk på grunn av dette langt i Stortingets spørjetime 13. november 2002 i å avvise heile problemstillinga. Problemstillinga er sjølv sagt likevel aktuell. Spørsmålet er kva statsråden har gjort, og kva han vil gjere etter konkursen på Myre Fiskeindustri.

Statsråden har her ei rekke verkemiddel tilgjengeleg for å sørgje for at det framleis skal vere grunnlag for fiskeindustriaktivitet.

Dei vilkåra som er knytt til dispensasjonen frå

deltakarlova då konsesjonen var gitt, er døme på eit verkemiddel. Utfordringa her er at brot på denne forma for vilkår til no ikkje har vore sanksjonert av departementet. Problemstillinga då blir som det står i leiaren i Fiskeribladet 12. november: "Spørsmålet nå er om Høyre-statsråden i tillegg vil gjøre aktiv bruk av betingelsene, til fordel for Øksnes-samfunnet."

Statsråden har dessutan eit tilgjengelege verkemiddel i og med at staten gjennom ulike selskap har betydelege eigarinteresser til Nordic Sea Holding. Eg ber i denne samanhengen om at statsråden avklarar korleis ein har utøvd eigarskapet i denne saka.

Kjernen i spørsmålet er at det sjølvsagt vil vere avgjerande for eventuelle nye eigarar om ein kan rekne med råstoffet frå trålarane som grunnlag for framtidig produksjon. Statsråden har gjennom media og i spørjetimen sagt at leveringsforpliktingane står ved lag. Usikkerheita er dermed ikkje knytt til om forpliktingane står ved lag, men om forpliktingane vil bli handheva.

Nordic Sea Holding har ifølgje Fiskeribladet 8. november d.å. opna for at råstoffet frå trålarane kan bli styrt utanom dei gjenverande filetanlegga i Øksnes, og at ein vil oppfylle leveringsforpliktingane ved å levere fisk for saltfiskproduksjon til eit eldre fiskebruk på Sommarøya. Øksnes kommune har gjort det heilt klart at ein ser ikkje saltfiskproduksjon som oppfylling av foredlingsforpliktingane.

SPØRSMÅL NR. 92

Innlevert 13. november 2002 av stortingsrepresentant Kjetil Bjørklund

Besvart 20. november 2002 av forsvarsminister Kristin Krohn Devold

Spørsmål:

«Under høringen om budsjettet og klasebombene på Hjerkin 7. november 2002 stilte jeg spørsmål om hva statsråden ville gjøre for å gjenopprette Forsvarets alminnelige omdømme. Bakgrunnen var statsrådets egen vurdering av dette i sin rapport til forsvarskomiteen av 30. oktober 2002. I svaret hevdet statsråden at "Forsvaret har i det store og hele et svært godt omdømme".

Er det gjennomført holdningsundersøkelser som bekrefter dette, og hva vil eventuelt statsråden gjøre for å gjenopprette Forsvarets alminnelige omdømme?»

Svar:

La meg nok ein gong slå fast at leveringsforpliktingane står ved lag. Nordic Sea Holding AS har som eg og allereie har sagt, uttrykkeleg gjort merksam på at dei vil oppfylle forpliktingane. Dette vil òg vere situasjonen dersom nye eigarar overtek anlegget på Myre. Inntil det skjer kan trålarane levere til andre anlegg i Øksnes kommune som driv fiskeforedlingsverksemd.

Representant Elvik skriv bl.a. under grunngjeving til spørsmålet sitt at "Utfordringa her er at brot på denne forma for vilkår til no ikkje har vore sanksjonert av departementet". Eg er usikker på kva Elvik siktar til. Det som er klart er at det ikkje er aktuelt å sanksjonere eit brot som enno ikkje har funne stad eller som nokon måtte meine kan finne stad. Før det skjer eit brot ser eg ikkje noko grunnlag for å sanksjonere noko som helst.

Representant Elvik uttaler at driftsselskapet og trålarane bør seljast saman. Driftsselskapet Myre Fiskeindustri AS er gått konkurs, medan Øksnesfisk AS som eig trålarane ikkje er gått konkurs. Nordic Sea Holding AS som eig Øksnesfisk AS kan difor ikkje selje dei to selskapa saman.

Statens eigarinteresser i Nordic Sea Holding AS er Nord-Norsk Vekst AS, og her medrekna Den norske Stat v/Venturefondet og SND Invest. Dette er sjølvstendige einingar som investerer i ulike selskap, og er ikkje under direkte politisk kontroll.

Svar:

Representanten Bjørklund legger til grunn at Forsvarets alminnelige omdømme trenger å gjenopprettes. Jeg antar at representanten tar utgangspunkt i at jeg i min orientering av 30. oktober 2002 til forsvarskomiteen om tilfellet med bruk av klasebomber på Hjerkin skytefelt skriver: "Jeg finner det inntrufne svært uheldig og anser at saken er egnet til å skade Forsvarets alminnelige omdømme."

Som en del av den interne oppfølgingen gjennomførte Forsvarets mediesenter undersøkelser som underbygger mine uttalelser om at bruken av klasebomber har påvirket befolkningens tiltro til Forsva-

ret. Resultatet av denne undersøkelsen er lagt ut på Forsvarsnett.

Disse resultatene betyr imidlertid ikke at Forsvarets alminnelige omdømme er dårlig, og jeg kjenner heller ikke til undersøkelser som underbygger en slik påstand. Som jeg gav uttrykk for i forsvarskomiteens budsjettføring 7. november 2002, er min vurdering at Forsvarets omdømme i befolkningen er svært god.

Folk og Forsvar har gjennom en årrekke fått gjennomført meningsmålinger av ACNielsen om hvorvidt Norge bør ha et militært forsvar i den nåværende situasjon. I mai 2002 svarte hele 88 pst. av de spurte

"ja" på dette, kun 7 pst. svarte "nei". Andelen som har svart "ja" er økt med to prosentpoeng fra 2001. Dette sier ikke noe direkte om Forsvarets alminnelige omdømme, men er en støtte til et militært forsvar.

Jeg kan ikke se at det trengs å iverksette særskilte tiltak for å bedre Forsvarets alminnelige omdømme. Jeg har lagt maksimal vekt på å sørge for at alle sider ved den aktuelle saken belyses, og jeg vil treffe nødvendige tiltak på kort og lang sikt for å hindre at tilsvarende vil finne sted i framtiden. Dette er utførlig redegjort for i min orientering som tidligere er oversendt forsvarskomiteens medlemmer.

SPØRSMÅL NR. 93

Innlevert 14. november 2002 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui

Besvart 20. november 2002 av sosialminister Ingjerd Schou

Spørsmål:

«Vi ser nå igjen mange eksempler på at folk får lån uten nok sikkerhet og at gjeldssituasjonen for spesielt mange unge øker.

Har kommunal- og regionalministeren oversikt over hvor mange kommuner som har økonomirådgivere på sine sosialkontorer, og hvilken utdannelse disse innehar?»

Svar:

Det finnes ikke noe sentralt register over økonomi-/gjeldsrådgivere i kommunene. Sosialdepartementet har derfor foretatt en spørreundersøkelse til fylkesmennene via e-post for å få en rask oversikt. Svarene viser at det hovedsakelig er de større kommunene som har egne økonomiske rådgivere. I de mindre kommunene blir denne funksjonen i stor grad dekket ved at den inngår som en del av den generelle rådgivningen ved sosialkontorene. Alle fylkesmennene har egne kontaktpersoner for gjeldsrådgivning, og disse har i de fleste fylker et nett av egne kontaktpersoner i kommunene.

De fleste økonomi-/gjeldsrådgiverne i spesialiserte stillinger har økonomisk utdanning, mens funksjonen i stor grad blir dekket av sosialfaglig personell i de øvrige kommunene. For å sikre nødvendig kompetanse tilbyr fylkesmennene jevnlig kurs for ansatte i kommunene. Forslag til endringer i gjeldsordningsloven ligger til behandling i Stortinget (Ot.prp. nr. 99 (2001-2002)). Når forslaget er behandlet vil det bli gjennomført en egen informasjons- og opplæringsrunde overfor kommuner og namsmenn. På initiativ fra Sosialdepartementet og Barne- og familiedepartementet vil kommuneforlaget om kort tid lansere en oppdatert elektronisk versjon av den tidligere utgitte boken med veiledning til kommunene om økonomisk rådgivning. Den første elektroniske versjonen vil bli sendt gratis til alle landets kommuner.

Barne- og familieministeren og sosialministeren følger utviklingen nøye når det gjelder gjeldsproblemer i befolkningen, og vil vurdere tiltak dersom situasjonen skulle tilsi det.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 14. november 2002 av stortingsrepresentant Ranveig Frøiland****Besvart 22. november 2002 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«Hva vil finansministeren gjøre for at håndhevingen av norsk lovgivning som sikrer like konkurransebetingelser for nasjonale og internasjonale aktører innen postordremarkedet blir gjort effektiv, slik bl.a. fotobransjen har bedt om?»

BEGRUNNELSE:

Etter påtrykk fra fotobransjen ble fritaket for innførselsmerverdiavgift på småpakker og postsendinger til en verdi under 200 kr opphevet i 1999. I 2001 bestemte imidlertid Finansdepartementet at det ikke skal beregnes (innførsels)merverdiavgift på postordresendinger av verdi under 200 kr. I seg selv skaper ikke endringen av § 5 nr. 2 i forskrift nr. 12 konkurransevidringer til fordel for utenlandske aktører.

Ifølge regelverket skal utenlandske næringsdrivende som har en samlet omsetning av varer og tjenester i Norge på 30 000 kr og over plikter å registrere seg i avgiftsregisteret og beregne 24 pst. av omsetningen. Problemet oppstår idet den utenlandske aktøren unnlater å registrere seg i avgiftsmanntallet for sin salgsvirksomhet i Norge. Årsaken til at man unnlater en slik registrering kan være at de ikke vet om en slik forskrift, eller har en manglende vilje til å sette seg inn i og følge dette regelverket.

Det er vanskelig for toll- og avgiftsmyndighetene å kontrollere at utenlandske aktører har registrert seg i avgiftsmanntallet for postordremarkedet her i landet. Dette fordi det kan være vanskelig å kontrollere omfanget av den utenlandske aktøren i Norge, og det kan være vanskelig å finne fram til dem i utlandet. Mange aktører markedsfører sine produkter på Internett, og dette gjør det vanskelig å avdekke virksomheten. Aktørens unnlattelse å følge regelverket uansett, motiver skaper skjevheter i forhold til konkurransesituasjonen, og dermed dyrere tjenester fra norske aktører innen postordremarkedet. Mangelen på håndheving fra toll- og avgiftsmyndighetenes side virker klart negativt inn for norske arbeidsplasser.

Svar:

Etter Finansdepartementets forskrift 12. desember 1975 (forskrift nr. 12) § 5 første ledd skal det ikke betales merverdiavgift ved innførsel av sendinger av

verdi under 200 kr. I perioden 1. mars 1999 - 1. mars 2001 gjaldt unntaket ikke postordresalg. Det er riktig som det framgår av begrunnelsen til spørsmålet ditt, at grunnen til at departementet besluttet at postordre ikke skulle være omfattet av dette unntaket fra 1. mars 1999 var hensynet til norske næringsdrivende på det samme markedet. Disse må betale norsk merverdiavgift av sin omsetning. Endringen innebar på den annen side betydelige økte kostnader både for avgiftsmyndighetene, Posten og kjøperne og selgerne av postordrepakker fra utlandet. Finansdepartementet vedtok derfor med virkning fra 1. mars 2001 at også postordrepakker under 200 kr sendt fra utlandet til Norge skulle være omfattet av unntaket.

Etter merverdiavgiftsloven § 28 skal en næringsdrivende registreres i avgiftsmanntallet når omsetningen overstiger 30 000 kr i en periode på 12 måneder. Utenlandske næringsdrivende som ikke har forretnings- eller hjemsted i Norge, skal beregne og betale avgift ved representant, jf. merverdiavgiftsloven § 10 tredje ledd. Det er imidlertid et vilkår for registreringsplikt i Norge at virksomheten har avgiftspliktig omsetning i Norge. Dette framgår av merverdiavgiftsloven § 27. Det er omstridt rettslig om et utenlandsk selskap som driver postordresalg av varer fra utlandet har slik registreringsplikt til Norge eller om varene skal fortolles ved innførsel til Norge. Jeg viser til at dette også er en internasjonal problemstilling, ikke minst ved framveksten av elektronisk handel som muliggjør et ganske stort omfang av varehandel over landegrensene uten noen fysisk tilstedeværelse i de landene man sender til. Dette regelverket og rammene for det er derfor til vurdering også i Norge.

Jeg viser ellers til at den 25. november 2002 tar Tollvesenet i bruk et nytt kunderegister. Registeret baserer seg på Enhetsregisteret og Folkeregisteret og vil medføre at virksomheter må benytte organisationsnummer, eventuelt bedriftsnummer, og at privatpersoner må benytte fødselsnummer ved fortolling av varer. Tidligere ble fortollingene i større grad basert på løpende kundenummer. Det nye systemet vil medføre at det blir enklere for avgiftsmyndighetene å kontrollere omfanget av importen for den enkelte virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 95**Innlevert 14. november 2002 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo****Besvart 22. november 2002 av samferdselsminister Torild Skogsholm****Spørsmål:**

«Det foreligger påbud om bruk av motorsykelhjelmer for fører og passasjerer på snøscooter. Fra brukerne hevdes det at hjelmpåbudet ikke bør innebære krav om bruk av spesialhjelmer, siden eksempelvis sykkelhjelmer eller alpinhjelmer vil kunne ivareta sikkerheten på en tilfredsstillende måte. Brukerne hevder også at spesialhjelmene på grunn av tyngden kan medføre nakkeskade ved kast på hodet, spesielt hos barn.

Vil statsråden se på mulige tillempninger av forskriften, ut fra nevnte innvending?»

Svar:

Forskrift om bruk av personlig verneutstyr med motorvogn fastslår at det må brukes godkjent styrt-

hjelmer under kjøring med beltemotorsykel og i slede til beltemotorsykel.

Hjelmpåbudet fikk virkning 1. juli i år, etter at endringene hadde vært på høring til berørte organisasjoner mv. Det forhold som tas opp i spørsmålet fra representant Ballo ble ikke kommentert av høringsinstansene den gang, men både Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratet har senere fått henvendelser som gjelder barn i slede til beltemotorsykel.

På bakgrunn av de henvendelser som er kommet, ser jeg det som naturlig at behovet for endringer i regelverket vurderes. I den forbindelse vil vi kunne få belyst spørsmål om spesiell risiko for nakkeslengskader og krav til hjelmtypen. Et forslag til endringer må sendes på vanlig høring, og eventuelle endringer vil derfor først kunne gjelde fra neste sesong.

SPØRSMÅL NR. 96**Innlevert 15. november 2002 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui****Besvart 22. november 2002 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«Norsk redningstjeneste utføres i dag av ulike aktører, både offentlige, private og humanitære organisasjoner. Hver for seg har de høy kvalitet på sine tjenester, som utføres over hele landet. Kvalitetsopplæringen skjer på flere måter og på forskjellige steder.

Har justisministeren noen tanker om det hadde vært mulig å samordne opplæringen til alle disse redningsaktørene på en ny og bedre måte?»

Svar:

Justisdepartementet er ansvarlig for samordning av norsk redningstjeneste. Jeg er svært opptatt av at Norge har en godt fungerende redningstjeneste. Opplæring er en av forutsetningene for å få dette til.

Det er en stor utfordring å få til god samordning. Enkelte fagområder er det viktig å holde adskilt, ikke som et mål i seg selv, men for å sikre spesialisering der hvor det er det som trengs. På andre områder kan det imidlertid være mye å hente, og man kan motvir-

ke dobbeltarbeid og i stedet oppnå synergier og hente ut gevinst. Jeg vil se nærmere på mulighetene for å samordne opplæringen på redningstjenesteområdet der hvor det er fordeler å hente.

Det finnes allerede i dag fora for samarbeid bl.a. om opplæring: De frivillige organisasjonene i redningstjenesten møtes bl.a. i Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum (FORF). Og de to hovedredningssentralene (HRS) legger vekt på å bidra til kvalitetsforbedringer ved å bidra med erfaringsoverføring til, fra og mellom de lokale redningssentralene (LRS) når HRS rutinemessig besøker disse. Erfaringsoverføring inngår således som et viktig element i opplæringen og samordningen av denne.

De lokale redningssentralene (LRS) gjennomfører på sin side redningsøvelser. Redningsledelsen ved LRS består i tråd med organisasjonsplanen for redningstjenesten av politimesteren (eller hans stedfortreder) som formann samt representanter for Brannvesenet, Helsevesenet, Losvesenet, Havnevesenet, Forsvaret, teleleverandørsiden og Lufttrafikktenes-

ten. Dette betyr at det er et bredt spekter av virksomheter som deltar i slike øvelser og derved får videreutviklet sine ferdigheter sammen. Også de frivillige organisasjonene i redningstjenesten deltar i disse øvelsene.

Jeg vil videre nevne at allerede i dag gjennomfører flere lokale brannvesen rundt om i landet lokale opplærings- og øvelsesaktiviteter ved alle de tre sivilforsvarsskolene. Videre er det et visst samarbeid mellom Norges brannskole, Sivilforsvarets skole Starum og Gjøvik brannvesen om flere typer av kurs. Kursene gjennomføres ved skolen på Starum. Ett av kursene er Samvirke på skadested, som tar for seg det operative samarbeidet mellom brann, politi, helse og de frivillige redningsorganisasjonene på et skadested. Dette kurset holdes også ved Sivilforsvarets skole i Trondheim.

Jeg viser til vedtak II i Innst. S. nr. 9 (2002-2003). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av den totale skolesituasjonen for sivilt beredskap. Skolesituasjonen er ett av flere spørsmål som det er naturlig å se i sammenheng med Regjeringens arbeid med å etablere et nytt direktorat for beredskap og samfunnssikkerhet under Justisdepartementet bestående av deler av Direktoratet for brann- og elsikkerhet og Direktoratet for sivilt beredskap (ref. St.meld. nr. 17 (2001-2002)). En slik sammenstilling gir gode muligheter for å se brannvesenets og Sivilforsvarets skolevirksomhet i en større sammenheng. Jeg vil så snart som mulig ta initiativ til en vurdering av den totale skolesituasjonen for sivilt beredskap. Jeg vil se denne vurderingen i sammenheng med komiteens ønske om en styrking av utdanningen av personellet i brannvesenet, da særlig deltidsmannskapene. Vi er helt avhengige av at de mannskaper som har ansvaret for å håndtere ulykker i det daglige

også er godt rustet til å håndtere store og sammensatte situasjoner. En styrket utdanning av personell i brannvesenet kan gi en betydelig beredskapsmessig verdi, og de eksisterende skoler i Sivilforsvaret kan avlaste brannskolen på Tjeldsund i så måte. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med et overslag over kostnader i forbindelse med en styrket utdanning på dette feltet i samme vurdering som gjennomgangen av skolesituasjonen for sivilt beredskap.

Det framgår av Innst. S. nr. 9 (2002-2003) at komiteene ser det som "ønskelig at tidligere forsvarsanlegg der det er hensiktsmessig og kostnadsbesparende, kan utnyttes av politiet og det sivile beredskap. Komiteene viser her til merknadene til flertallet i justiskomiteen i Innst. S. nr. 259 (2001-2002) for Justisdepartementets leie og bruk av Luftforsvarets tidligere skolesenter i Stavern".

Jeg viser i denne sammenheng til mitt brev til justiskomiteen 29. mai 2002 vedrørende Dokument nr. 8:111 (2001-2002): "Forslag fra stortingsrepresentantene Jan Arild Ellingsen, André Kvakkestad, Per Ove Width og Per Erik Monsen om flytting av Politihøgskolen i Oslo og dens aktiviteter i Kongsvinger og Nord-Odal til tidligere Luftforsvarets skolesenter i Stavern." Som en oppfølging av både Innst. S. nr. 9 (2002-2003) og Innst. S. nr. 259 (2001-2002) er det nå etablert et eget prosjekt forankret i Justisdepartementet, med arbeidsgrupper i Politidirektoratet og Direktoratet for sivilt beredskap, som skal vurdere hvilke aktiviteter som er hensiktsmessig og kostnadsbesparende å flytte/etablere i Stavern. I disse vurderingene vil det bli lagt vekt på en langsiktig, optimal utnyttelse av kapasiteten ved senteret i Stavern. Det vil være et mål å oppnå synergier gjennom å samle kompetanse- og opplæringsaktivitet og administrativ virksomhet i Stavern.

SPØRSMÅL NR. 97

Innlevert 15. november 2002 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen

Besvart 26. november 2002 av utenriksminister Jan Petersen

Spørsmål:

«I 2000 ble en nordmann involvert i en bilulykke i Oman. Han ble arrestert, fratatt passet og utsatt for utpressing fra familien til en omansk statsborger som ble skadet under ulykken. Dette medførte at mannen i dag har alvorlige økonomiske problemer. Han mener at han med bedre hjelp fra utenriktjenesten ikke ville vært i denne situasjonen.

Hva ble gjort i den aktuelle situasjonen fra utenriktjenestens side, bl.a. når det gjaldt å bistå i forhold til den økonomiske utpressingen av mannen?»

BEGRUNNELSE:

Julen 2000 var en norsk statsborger på feriereise i Oman. På en biltur i Muscat ble vedkommende som

kjørte bilen, involvert i en bilulykke. Passasjerer, en omansk statsborger, ble hardt skadet. Han ble samtidig beskyldt for å ha kjørt bilen i påvirket tilstand. Den norske statsborgeren ble først ikke trodd da han sa at det var han som kjørte. Videre ble den norske statsborgeren fengslet og beskyldt for å lyve om hvem som kjørte. Etter to dager i arrest fikk nordmannen hjelp av en venn til å komme seg ut av fengselet, og føre bevis for at det var han som satt i fører-setet.

Generalkonsul i Oman, Anwar Sultan, hevdet i ettertid at det var han som fikk nordmannen ut av fengselet, men nordmannen hevdet at konsulen ikke kjente til den fengslede nordmannen på dette tidspunktet.

Bilen som ble kjørt var ikke fullt ut forsikret. Nordmannen ble enig med familien som eide bilen om å betale 145 000 NOK for skadene. Etter en uke ville familien imidlertid ha ytterligere 600 000 kr. Det oppstod uenighet om dette kravet, og nordmannen mente seg utsatt for utpressing. Han ble fratatt passet og var uten penger. Han hadde kontakt med Utenriksdepartementet, generalkonsulen i Oman og den norske ambassaden i Saudi-Arabia men fikk slik det ble framstilt, ingen praktisk eller annen hjelp før chargé d'affaires Vidar Udjus kom til Muscat. Nordmannen oppfattet at Udjus fikk beskjed om at det må foreligge et "no claim letter" fra familien til den skadede etter bilulykken, eller et brev fra norske myndigheter hvor de skrev at norske myndigheter ikke godtok at nordmannen ble nektet utreise. Det er uklart om det ble gjort noe fra Utenriksdepartementets side etter dette, men i senere korrespondanse fikk nordmannen oppgitt at Utenriksdepartementet mener å ha gitt bistand "godt utover det som kan forventes". Nordmannen oppfattet imidlertid at han i liten grad ble gitt noen hjelp, og er i en økonomisk sett kritisk situasjon etter å ha måttet gi etter for et økonomisk krav opp mot 800 000 kr. Dersom hans versjon av saken i hovedsak medfører riktighet, er det grunn til å spørre hva man egentlig kan forvente av bistand fra utenriksstjenesten dersom man utsettes for ulykker og kriminalitet i utlandet.

Svar:

Norsk utenriksstjeneste yter hver dag omfattende bistand til nordmenn i utlandet. Dette er en prioritert oppgave for utenriksstasjonene og for departementet.

I denne saken ble ambassaden i Riyadh, som dekker Oman gjennom sideakkreditering fra Saudi-Arabia, først etter en drøy uke gjort oppmerksom på den inntrufne ulykken, som fant sted i romjulen 2000. I tiden som fulgte hadde ambassaden løpende telefonisk kontakt med alle involverte parter. Da nordmannen en tid senere gav uttrykk for at han følte seg truet, reiste chargé d'affaires Vidar Udjus ved ambassaden umiddelbart til hovedstaden Muscat for å bistå. Udjus drøftet saken med Omans utenriksministerium, politiet, forsikringsselskap, den norske generalkonsulen og nordmannens advokat.

Det er selvsagt lover og bestemmelser i det land hvor en ulykke inntreffer som legges til grunn for behandling av en slik sak. Etter omansk rett må den ansvarlige for en personskafe betale skadeserstatning til den skadedes familie. I samsvar med gjeldende lovgivning og praksis ble da nordmannens pass beslaglagt i påvente av et oppgjør. Da ambassaden tok dette opp med omanske myndigheter, ble det opplyst at passet ville bli utlevert så fort det enten ble stilt garanti for beløpet eller omanerens familie utferdiget en erklæring der den frafalt ethvert erstatningskrav i saken. Det ble fra utenriksministeriet opplyst at en formell protest fra norske myndigheter i sakens anledning ikke ville bidra til en løsning, da man her fulgte gjeldende omansk rett. Da mannen senere fremsatte krav om at norsk utenriksstjeneste skulle stille garanti for beløpet, ble dette avvist av departementet under henvisning til at det ikke finnes hjemmel for offentlig dekning av denne type privatrettslige krav. Nordmannen ble av ambassaden rådet til å la sin advokat vurdere mulighetene for en minnelig ordning med omanerens familie om størrelsen på skadeserstatningen.

Etter det departementet forstår ble dette rådet ikke fulgt. Han tok ikke videre kontakt med ambassaden, men valgte isteden å reise tilbake til Norge i slutten av februar 2001 etter å ha betalt hele den avkrevede erstatningssummen.

SPØRSMÅL NR. 98**Innlevert 15. november 2002 av stortingsrepresentant Signe Øye****Besvart 25. november 2002 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg****Spørsmål:**

«Personer som får oppholdstillatelse her i landet etter spesialistbestemmelsen får også anledning til familiegjengeforening etter dagens lov.

Hva skjer med familiens øvrige medlemmer dersom den personen som opprinnelig fikk arbeidstillatelse faller fra, f.eks. på grunn av dødsfall; vil de da kunne fortsette å bo her i landet, eller vil grunnlaget for deres oppholdstillatelse være borte?»

Svar:

Det er muligheten for å utøve et familieliv og beskyttelsen av retten til dette som er årsaken til at nærmeste familiemedlemmer til en som har arbeidstillatelse i medhold av spesialistbestemmelsen kan innvilges familiegjengeforening.

Hvis personen som er blitt innvilget arbeidstillatelse i medhold av spesialistbestemmelsen dør, eller ikke lenger oppholder seg i riket, vil ikke Norge nød-

vendigvis være det landet de resterende familiemedlemmene har størst familietilhørighet til. I slike tilfeller vil det for familiemedlemmene være nærmest å utøve familielivet i hjemlandet. Utgangspunktet vil derfor være at grunnlaget for familiemedlemmenes oppholdstillatelse er bortfalt.

Fyller familiemedlemmene vilkårene for selvstendig oppholdstillatelse, vil de imidlertid kunne fortsette å bo i landet, selv om den de er gjenforent med ikke lenger lever. En aktuell bestemmelse i denne sammenheng er utlendingsloven § 8 annet ledd om "sterke menneskelig hensyn". I tilfeller hvor vilkårene for familiegjengeforening ikke lenger er tilstede, vil Utlendingsdirektoratet alltid foreta en konkret vurdering av om vilkårene etter utlendingsloven § 8 annet ledd er oppfylt. Selv om familiemedlemmene har oppholdt seg i Norge i kun kort tid, vil det være korrekt av utlendingsmyndighetene å foreta en slik konkret vurdering.

SPØRSMÅL NR. 99**Innlevert 15. november 2002 av stortingsrepresentant Steinar Bastesen****Besvart 25. november 2002 av fiskeriminister Svein Ludvigsen****Spørsmål:**

«Det har vært antydning fra myndighetenes side at man skal opprette trafikksentraler i Nord-Norge for å forebygge havari langs kysten. Dette kommer fram samtidig med at trafikksentralene i Sør-Norge får redusert bemanning.

Hvilke planer foreligger for sentralene i sør, og vil en etablering av sentraler i nord medføre en svekkelse av andre sentraler eller kan man forvente en samlet økning av innsatsen vedrørende trafikksentralene?»

Svar:

Jeg er opptatt av å ivareta en forsvarlig sikkerhet ved våre trafikksentraler.

Ved trafikksentralene utføres både trafikkledelse som finansieres gjennom sikkerhetsgebyr for den aktuelle trafikksentral, og losformidling som finansieres gjennom losgebyrene.

Som et ledd i effektivisering og kostnadsreduksjon for lostjenesten tar man sikte på tidlig i 2003 å utføre losformidlingen fra tre steder: Lødingen, Kvitsøy og Horten. I praksis betyr dette at losformidlingen som i dag utføres fra Kristiansund og Fedje skal overføres til Kvitsøy, og at losformidlingen i Kristiansand og Grenland skal overføres til Horten. Arbeidsoppgaver knyttet til losformidlingen ved trafikksentralene på Fedje og i Grenland overføres dermed til andre steder.

I Nord-Norge er losformidlingen i dag lagt til Lødingen som har ansvar for losformidling for Kystverkets fjerde og femte distrikt, dvs. fylkene Nordland, Troms og Finnmark. Dette fungerer meget bra, og viser at teknologien muliggjør at losformidlerne ikke nødvendigvis må være lokalisert til det stedet losingen skal foregå.

Jeg legger til grunn at omleggingen av losformidlingen ikke skal medføre et redusert sikkerhetsnivå

ved trafikkentralene. Trafikkovervåkingen ivaretas av de ansatte ved trafikkentralene. Disse er åpne 24 timer i døgnet, og det er minst én trafikkleder tilstede. Dette vil ikke bli endret. På de trafikkentraler hvor losformidlingen nå blir flyttet til en annen enhet, vil Kystverket organisere en reserveløsning i forhold til trafikkentralen. Dermed vil det alltid være minst to personer tilstede ved trafikkentralene. Inntil man har

forsvarlige reserveløsninger for ivaretagelse av trafikkledelsen, vil det ikke være aktuelt å endre bemanningen på trafikkentralene.

Når det gjelder etablering av en trafikkentral for Nord-Norge, er denne saken fortsatt på utredningsstadiet. Det er imidlertid klart at en eventuelle etablering av denne sentralen ikke skal ha innvirkning på sikkerhetsnivået ved de øvrige trafikkentralene.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 15. november 2002 av stortingsrepresentant Magnhild Meltveit Kleppa

Besvart 26. november 2002 av sosialminister Ingjerd Schou

Spørsmål:

«Vil statsråden avstå frå å fremja forslag til endringar i forskrifta om kommunal betaling for ferdigbehandla pasientar?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til spørsmål nr. 26 i Stortingets spørjetime 6. november d.å. der kommunalministeren stilte seg uforståande til signal om endringar i oppgåvefordelinga mellom spesialisthelsetenesta og kommunane når det gjeld utskriving av pasientar frå sjukehus. I ettertid er eg gjort kjent med høringsutkast frå sosialministeren. Dette inneheld både endring i ordbruk frå "ferdigbehandla" til "utskrivingsklar", og også forslag til halvert varslings tid ved utskriving og auke i døgerpris. KS har klære og velgrunna motførestellingar til forslaga. Eg oppmodar statsråden til å ta KS sine synspunkt til fylgje, eventuelt ved å ta initiativ til ein dialog om kompensasjon til kommunane i dei tilfelle det er ynskjeleg med oppfylgjande behandling i kommunehelsetenesta.

Svar:

Forslag om endring av forskrift om kommunal betaling for ferdigbehandlede pasienter ble sendt på alminnelig høring 24. juni 2002 med høringsfrist 10. september 2002. Endringen av forskriften er til sluttbehandling i departementet nå. Det er kommet inn 106 uttalelser, hvorav 65 fra kommunene.

På bakgrunn av høringsuttalelsene kommer jeg

til å foreta enkelte justeringer i forhold til høringsforlaget. Av hensyn til innsigelsene mot en varselfrist på syv dager fra Kommunenes Sentralforbund, kommunene og enkelte andre høringsinstanser, imøtekomes dette ved at varselfristen settes til ti dager. Det vil også bli tatt inn en bestemmelse om at kommunen skal gjøres kjent med sykehusets vurdering av når en pasient er utskrivningsklar. Dette er noe som flere kommuner har etterspurt, og vil gjøre det enklere for kommunene å legge til rette for et godt tilbud for den enkelte pasient.

Endringen i ordbruken fra "ferdigbehandlet" til "utskrivningsklar" innebærer ingen realitetsendring, men uttrykket gir en mer dekkende beskrivelse av situasjonen for pasienten. Døgnprisen i forskriften ble sist fastsatt 1. januar 1999. Økningen i den kommunale betalingen tilsvarer om lag kostnadsveksten i perioden 1999-2003.

Jeg er enig med Kommunenes Sentralforbund i at et godt samspill mellom forvaltningsnivåene er nøkkelen til et godt tilbud til pasienten. Det er da viktig at forskriften balanserer de ulike interessene fra sykehussiden og kommunene på en god måte. Jeg mener at endringene i forskriften nå vil ivareta dette. For øvrig står kommunene og sykehusene fritt til selv å inngå avtaler. Forskriften kommer bare til anvendelse der de ikke blir enige om en slik avtale.

I høringsnotatet ble det tatt sikte på iverksetting av forskriftsendringene 1. oktober 2002. Iverksettingen vil nå skje 1. januar 2003.